

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Факультет міжнародних освітніх програм

Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти

СИЛАБУС
ПЕДАГОГІКА
ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Харків 2020

Кафедра	Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти Department of Pedagogy, Methodology and Management of Education http://pmpn.uipa.edu.ua/?page_id=32&lang=uk
Назва навчальної дисципліни	Педагогіка виробничого навчання PEDAGOGY OF INDUSTRIAL TRAINING Навчальна дисципліна ведеться <i>українською мовою</i>
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)
Викладач (-і)	1. к.п.н., доц. Бакатанова Вероніка Борисівна (лекції); <i>посилання на профайл викладача: Google Академія:</i> https://scholar.google.com.ua/citations?user=CT8CPyYAAAAJ&hl=ru контактний телефон: +380990478898; електронна пошта: bakatanova@gmail.com 2. к.п.н., доц. Шабельник Світлана Олександрівна (практичні заняття)
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УІПА	https://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=1165
Консультації	Зазначається формат, розклад і місце проведення консультацій Очні консультації: Бакатанової В.Б. щопонеділка, щосереди та щоп'ятниці 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ в ауд. 311/1 Усі запитання можна надсилати на електронну пошту <i>Бакатанової В.Б.</i> , вказану в цьому силабусі.

1. Коротка анотація до курсу - Курс «Педагогіка виробничого навчання» охоплює розділи: «Організація освітнього процесу» та «Психолого-педагогічний інструментарій організації освітнього процесу», які готують здобувача освіти відповідно до виконання посадових обов'язків інструктора виробничого навчання. Вивчення цього курсу дозволить застосовувати основи педагогіки виробничого навчання та дотримуватись стандартів професійної етики у власній педагогічній діяльності при викладанні виробничого навчання, здійснювати навчальну діяльність на виробництві, у навчально-курсних комбінатах, у закладах професійно-технічної освіти, використовувати у професійній діяльності основні педагогічні положення, методи, принципи, організовувати виробниче навчання, застосовувати професійні педагогічні та галузеві знання в роботі з робітниками енергетичної галузі та здійснювати контроль трудової професійної діяльності за конкретними критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів.

Вважаю доцільним підготовку здобувачів освіти до лекційних занять шляхом попереднього ознайомлення зі змістом лекційного заняття (тексти лекцій і презентації до лекції розташовані на сайті дистанційного навчання). Лекції пропоную у форматі проблемного навчання у діалоговій формі. Рекомендую перегляд відео сюжетів, що розташовані на сайті дистанційного навчання, для подальшого їх обговорення та реалізації на практичних заняттях, у самостійній роботі.

- 2. Мета та цілі курсу** – на підставі уявлення про організацію освітнього процесу та його психолого-педагогічний інструментарій, а також педагогічну систему і теоретичних знань закономірностей і принципів виробничого навчання сформулювати здатність здійснювати організацію виробничого навчання: відбір змісту освіти, методів і засобів відповідно до мети виробничого навчання, розробляти контрольні засоби оцінки навчальних досягнень учнів, вирішувати реальні педагогічні завдання, що виникають в процесі виробничого навчання, використовувати у професійній діяльності основні педагогічні положення, методи, принципи, застосовувати професійні педагогічні та галузеві знання в роботі з робітниками енергетичної галузі на основі емпатійної взаємодії та дотримуючись стандартів професійної етики.
- 3. Формат навчальної дисципліни** - Змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти.
- 4. Результати навчання** – здатність застосовувати психолого-педагогічний інструментарій (принципи, зміст, методи, засоби, форми виробничого навчання) організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
ПР 09. Знати основи психології, педагогіки виробничого навчання, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою	ПР 09.1: знання сутності, особливостей, факторів та умов розвитку особистості учня; ПР 09.2: уміти проектувати індивідуальну освітню траєкторію учня на основі вивчення його особистості; ПР 09.3: реалізація принципів виробничого навчання і функціональних особливостей виробничого навчання
ПР 15. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики	ПР 15.1: здійснювати взаємодію з групами та особистостями учнів на емпатійній основі; ПР 15.2: при організації виробничого навчання дотримуватись вимог професійної етики в діяльності інструктора виробничого навчання.
АР1. Уміти інструктувати з питань монтажу, ремонту та експлуатації енергетичного обладнання.	АР1.1 :уміти обирати вид інструктажу відповідно до мети навчання; АР1.2: уміти складати інструкції для орієнтовної основи діяльності.

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	18	Опитування, виконання індивідуальних завдань, вирішення кейсів
Практичні заняття	12	Опитування, (комп'ютерне) тестування, письмові контрольні роботи.
Самостійна робота	60	Опитування, (комп'ютерне) тестування, колоквиум, вирішення кейсів.
Всього	90 (3 кредити)	Підсумковий контроль: Іспит

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2020/2021	2	3 (осінь)	Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Харчові технології) Професійна освіта (Енергетика) Професійна освіта (Машинобудування)	нормативна (Н)

7. **Пререквізити** – «Вступ до фаху та виробниче навчання», «Загальна та вікова психологія», «Освітні теорії та методології у педагогічній діяльності», «Технології особистісного зростання та навчання», «Психологія виробничого навчання».
8. **Постреквізити** – «Виробничо-педагогічна практика», «Атестаційний екзаме́н зі спеціалізації».
9. **Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання** – клас комп'ютерної техніки для проведення практичних занять, проектор мультимедійних презентацій для проведення лекційних занять.
10. **Політики курсу** – 1) необхідно обов'язково бути присутнім на заняттях, пропущені заняття з будь-яких причин потрібно відпрацювати на індивідуальній консультації з викладачем; 2) вчасно виконувати завдання для самостійної роботи на сайті дистанційного навчання (за запізнєні завдання – штрафується зняттям певних балів); 3) при виконанні завдань особливі вимоги до академічної доброчесності (роботи з плагіатом не приймаються); 4) поведінка в аудиторії адекватна здобувачу освіти вищої школи (не запізнюватись, не розмовляти з друзями, виконувати вимоги викладача, активно працювати на заняттях).

Детально з умовами можна ознайомитися за посиланням:

1. [Положення про академічну доброчесність в УІПА.](#)
2. [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)

3. [Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)

4. [Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
		Модуль 1. Організація освітнього процесу	
1	Лекція 1	Зміст виробничого навчання	2
	Лекція 2	Виробничий процес. Принципи виробничого навчання	2
	Лекція 3	Системи виробничого навчання	2
	Практичне заняття 1	Види та групи трудових процесів. Системи виробничого навчання.	2
	Самостійна робота 1	Доповнити конспект лекцій. Виконати завдання 6 в системі дистанційного навчання. Скласти реферат на тему «Системи виробничого навчання»	12
2	Лекція 4	Організаційні основи планування виробничого навчання	2
	Практичне заняття 2	Складання перспективно-тематичного плану виробничого навчання	2
	Лекція 5	Інструктаж і його види у виробничому навчанні	2
	Практичне заняття 3	Реалізація принципів та вибір методів і засобів виробничого навчання	2
	Самостійна робота 2	Доповнити конспект лекцій. Виконати завдання 7 в системі дистанційного навчання. Скласти реферат на тему «Фактори, що впливають на вибір методів виробничого навчання»	12
	Разом за модулем 1 – 40 год. (лекцій – 10 год., ПЗ – 6 год., СР – 24 год.)		
		Модуль 2. Психолого-педагогічний інструментарій організації освітнього процесу	
	Лекція 6	Типи та структура уроків виробничого навчання	2
	Практичне заняття 4	Розробка змісту різних видів інструктажів інструктором виробничого навчання з дотриманням етики професійної взаємодії	2

	Самостійна робота 3	Доповнити конспект лекцій. Виконати завдання 8 в системі дистанційного навчання. Скласти реферат на тему «Сучасні вимоги етики педагогічної взаємодії»	12
3	Лекція 7	Засоби виробничого навчання	2
	Практичне заняття 5	Розробка плану урока виробничого навчання	2
	Самостійна робота 4	Доповнити конспект лекцій. Виконати завдання 9 в системі дистанційного навчання. Скласти реферат на тему «Нестандартні уроки виробничого навчання»	12
	Лекція 8	Виробниче навчання на виробництві та виробнича практика	2
	Лекція 9	Контроль якості виробничого навчання	2
	Практичне заняття 6	Критерії оцінки та контроль якості виробничого навчання	2
	Самостійна робота 5	Доповнити конспект лекцій. Виконати завдання 10 в системі дистанційного навчання. Скласти реферат на тему «Діагностика якості виробничого навчання»»	12
Разом за модулем 2 – 50 год. (лекцій – 8 год., ПЗ – 6 год., СР – 36 год.)			
Всього з навчальної дисципліни – 90 год. (лекцій – 18 год., ПЗ – 12 год., СР – 60 год.)			

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/екзамен (іспит) - 73/27

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Робота на лекціях (конспект лекцій)	0-9
2.	Робота на практичних заняттях	0- 24
3	Написання рефератів та есе	0-5
4	Захист реферату	0-2
5	Виконання завдань в системі дистанційного навчання	0-25
6	Складання тлумачного словника на англійській мові	0-8
7	Екзамен	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Критерії оцінювання найбільш важливих з видів

Вид завдання	Критерії оцінювання
Контроль на лекційних заняттях: заповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні теоретичних питань лекції.	0,5 балів – активність здобувача освіти на лекції, заповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні питань теоретичних питань лекції, вірні відповіді на запитання викладача.
Публічний виступ на практичних заняттях.	0,5-1 бали – здобувач освіти отримує за активну роботу на практичному занятті: – підготовленість домашніх завдань до початку ПЗ; – обов'язковий виступ, публічний захист завдань; – активність в ході виконання завдань; – участь в обговоренні питань ПЗ; – рецензування відповідей інших студентів.
Самостійне виконання завдань на	1-4 балів – всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з

сайті дистанційного навчання.	використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер; перевірені викладачем в дистанційному режимі.
-------------------------------	---

Умови допуску до підсумкового контролю:

- 1) Відпрацювання усіх практичних і лекційних занять;
- 2) Оцінка за курсову роботу не менше, ніж 60 балів зі 100 можливих.
- 3) Робота здобувача впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 60 балів.

13. Питання до іспиту

1. Основні види плануючої документації інструктора виробничого навчання.
2. Охарактеризуйте методику розробки плану виробничого навчання навчальних груп на місяць.
3. Охарактеризуйте значення нормування навчально-виробничих робіт.
4. Поясніть сутність планування виробничого навчання.
5. Охарактеризуйте структуру та зміст поурочно-тематичного плану.
6. Охарактеризуйте принцип виробничого навчання на продуктивній праці.
7. Охарактеризуйте принцип зв'язку теорії з виробничим навчанням.
8. Охарактеризуйте принцип поетапності виробничого навчання.
9. Охарактеризуйте словесні методи виробничого навчання.
10. Охарактеризуйте наочні методи виробничого навчання.
11. Охарактеризуйте практичні методи виробничого навчання.
12. Охарактеризуйте основні форми виробничого навчання.
13. Охарактеризуйте структуру та технологію проведення виробничої екскурсії.
14. Охарактеризуйте основні дидактичні принципи виробничого навчання.
15. Охарактеризуйте особливості уроку виробничого навчання.
16. Охарактеризуйте типи уроків виробничого навчання.
17. Охарактеризуйте дидактичні вимоги до структури уроку виробничого навчання.
18. Охарактеризуйте основну мету і завдання вступного інструктажу.
19. Охарактеризуйте мету і основні завдання поточного інструктажу.
20. Охарактеризуйте мету і основні завдання заключного інструктажу.
21. Охарактеризуйте тип і структуру уроку формування первинних умінь.

22. Охарактеризуйте мету і структуру уроку формування складних умінь.
23. Охарактеризуйте мету та структуру уроку комплексного застосування знань, вмінь та навичок.
24. Охарактеризуйте контрольньо-перевірочний урок виробничого навчання.
25. Охарактеризуйте структурні елементи, з яких складається урок виробничого навчання.
26. Охарактеризуйте діяльність інструктора виробничого навчання під час проведення основної частини уроку виробничого навчання.
27. Охарактеризуйте діяльність інструктора виробничого навчання під час проведення заключного інструктажу.
28. Охарактеризуйте діяльність інструктора виробничого навчання під час проведення основної частини уроку виробничого навчання.
29. Охарактеризуйте діяльність інструктора виробничого навчання під час проведення вступного інструктажу.
30. Охарактеризуйте діяльність інструктора виробничого навчання при складанні плану уроку.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 375 с.
2. Кузмінський А. І., Вовк В. Л., Омелянченко В. Л. Педагогіка. Завдання і ситуації. 2-ге вид., випр. – К., 2006.
3. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання: навч. посібник для пед. навч. закл. / В. І. Лозова, Г. В. Троцько; Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – 2-е вид., випр. і доп.. – Харків: ОВС, 2002. – 401 с.
4. Педагогічна майстерність: підручник для вищих пед. навч. закладів/ І. А. Зязюн [та інші] ; ред. І. А. Зязюн. - 2-ге вид., доп. і перероб.. - К.: Вища шк., 2004. - 424 с.
5. Васильев И.Б. Профессиональная педагогика. Конспект лекций для студентов инженерно-педагогических специальностей: В 2-х ч. – Харьков, 2003. – Ч.2. – 175 с.
6. Дидактичні основи професійної освіти: підручник / О.Е.Коваленко, Н.О. Брюханова., Н.В. Божко, В.В. Белікова, В.Б.Бакатанова; за ред.. О.Е.Коваленко/ Укр. інж.-пед. акад.- .Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. – 238 с.
7. Балл Г. О. Орієнтири сучасного гуманізму (в суспільній, освітній, психо- логічній сферах) / Г. О. Балл. – Житомир : ПП "Рута", Видав. "Волинь", 2008. –232 с.
8. Бех І.Д. Психологічний супровід особистісно зорієнтованого виховання / І.Д. Бех // Початкова школа. – 2004. – №3. – С.3-6.

9. Выготский Л.С. Психология развития человека. — М.: Смысл; Эксмо, 2005. — 1136 с, ил. — (Библиотека всемирной психологии).
10. Зеер Э.Ф. Психология профессий : учеб. пособ. для студ. вузов / Э.Ф. Зеер. — 2-е изд., перераб., доп. — М. : Академический Проект, Екатеринбург: Деловая книга, 2003. — 336 с.
11. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения [Текст] / Е.А.Климов. - Ростов —на —Дону: Феникс, 1996. — 512 с.
12. Кондратюк О.П. Соціальний розвиток особистості як важливе завдання виховної роботи профтехучилищ // Педагогічний процес: теорія і практика: зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. — Київ, 2002. — Вип. 1. — 254 с.
13. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: навч.-метод. посіб. / Н.Г.Ничкало, В.О.Зайчук, Н.М.Розенберг та ін.]; за ред. Н.Г.Ничкало. — Київ: Вища шк., 1992. — 334 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Закон України «Про вищу освіту»
2. Закон України «Про професійно-технічну освіту»
3. Закон України «Про передвищу освіту»
4. Профессиональная педагогика: Учебник для студентов, обучающихся по педагогическим специальностям и направлениям / Под ред. С.Я.Батышева. —М.: Ассоциация «Профессиональное образование», 1997. — 512 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни «Професійна педагогіка» - www.cdo.uipa.kharkov.ua
2. [Положення про академічну доброчесність в УІПА.](#)
3. [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)
4. [Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)
5. [Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувач кафедри

Наталія БРЮХАНОВА